

Workshop KIEM 17 november 2005: Waardevolle sportparticipatie, NCSU / NSA

Welkom, introductie Bep, toelichting programma, doel workshop

Bep de Waard, Senior beleidsadviseur NCSU, (Ned Chr Sp Unie) een sportkoepel die zich samen met NKS en NCS bezig houdt met sportstimulering, advisering en ondersteuning op thematische en doelgroepgerichte vraagstukken in de sport; waaronder het bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid van allochtonen.

Deze samenwerking heeft in 2005 geleid tot een samenwerkingsverband onder de naam NSA, Nederlandse Sport Alliantie, waarin zij kennis en kunde hebben gebundeld:
Samen sterk is het idee hierbij geweest.

In deze workshop beginnen we met een korte intro op het thema, allochtonen en sport, daarna staan 2 items centraal: Good practices waarbij **sport als middel ingezet** wordt, om maatschappelijke betrokkenheid van allochtonen te bevorderen, en een methodiek waarbij sport-good practices uit het gehele land vertaald kunnen worden naar activiteiten voor de betreffende doelgroep bij u in de gemeente.

In komende periode worden extra budgetten vrijgemaakt om dit te verbeteren, ook door het inzetten van sport. (Sportnota VWS).

Het doel van de workshop is u hierover te informeren, en zo mogelijk te interesseren, om hiermee binnen uw eigen gemeente aan de gang te gaan.

Introductie Thema: allochtonen en sport

Over het algemeen kan je zeggen dat allochtonen minder vaak sporten dan autochtonen. (66%-51%).

De participatie van allochtone jongens is ongeveer gelijk aan die van autochtone jongens, maar de achterstand wordt met name veroorzaakt doordat allochtone meisjes veel minder sporten dan autochtone meisjes en allochtone volwassenen (mn. vrouwen) minder sporten dan autochtone volwassenen.

Mensen met een hogere opleiding en inkomen sporten meer dan mensen met een lagere sociaal-economische status (waartoe relatief veel allochtonen behoren).

Maar ook de factoren leeftijd, geslacht, land van herkomst, verblijfsduur zijn van invloed op hun participatie bij sportactiviteiten.

Allochtonen zijn minder vaak lid zijn van een sportvereniging dan autochtonen. Ook in ongeorganiseerd verband sporten allochtonen minder dan autochtonen.

Allochtonen beoefenen over het algemeen meer sporten dan autochtonen en zijn minder gebonden aan een bepaalde sport.

Binnen het sportbuurtwerk is sprake van een oververtegenwoordiging van allochtone jeugd, met name van jongens. Allochtone meisjes sporten vaker in een sportschool.

Presentatie NSA-projectaanpak + gelegenheid voor vragen

Inleidend:

In de afgelopen jaren zijn op diverse niveau's verschillende waardevolle initiatieven (onderzoeken – kennis-projecten) ontwikkeld en in praktijk gebracht waarbij sport als middel ingezet wordt, om o.a. maatschappelijke betrokkenheid van allochtonen te bevorderen.

Ook gemeenten zijn vaak bezig met het ontwikkelen van projecten, zoeken van oplossingen voor voorkomende problemen, maar doen dit toch ook solistisch.

De verzamelde kennis en goede praktijkvoorbeelden verspreiden zich hierdoor echter onvoldoende.

De NSA is in 2005 gestart met de introductie van de projecten op het gebied van allochtonen en sport, waarbij veranderingen gerealiseerd worden, door kennis en goede praktijkvoorbeelden te gaan verspreiden en te bevorderen dat kennis en kunde gedeeld wordt door het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

De kern van deze aanpak is succesvolle aspecten van bestaande kennis en methodieken combineren, nl:

- Toepassen van best-practices
- In korte periodes kleine succesvolle vorderingen, veranderingen of verbeteringen realiseren
- Werken in tijdelijke samenwerkingsverbanden
- Leren van elkaar door gebruik te maken van elkaars ervaringen en kennis.
- Resultaatgericht werken met meetbare verbeteringen

De methodiek is ontstaan in de USA, en via Engeland naar Nederland “overgewaaid”. De methodiek is ingezet voor het oplossen van knelpunten in de gezondheidszorg en onderwijs, de NSA is actief om deze in de Nederlandse sportwereld te introduceren.

De methodiek in de praktijk:

3 / 4 gemeenten willen sportactiviteiten gaan ondernemen om de maatschappelijke betrokkenheid van allochtonen te bevorderen. (= sport als middel)

Werkwijze, projectaanpak

Fase 1: Voorbereiding

O.l.v. de NSA wordt gestart met een **goede formulering van de bestaande problemen**, i.s.m. geïnteresseerde gemeenten + **beoogd maatschappelijk effect**.

- Wat is maatschappelijke betrokkenheid? Waar denk je dan aan?
- Welke problemen behoren daartoe? (Overlast hangjeugd, kleine criminaliteit in de wijk, etc.) (= allemaal indicatoren ter verbetering maatschappelijke betrokkenheid!)
- Van wie is het een probleem? (betrokkenen, belanghebbenden).
- Welke problemen gaan er aangepakt worden m.b.v. sportactiviteiten? Keuzes maken!

De NSA start nu met het systematisch inventariseren van voorbeelden van goede oplossingen voor de aangegeven problemen, ('best practices') door middel van literatuuronderzoek, interviews met deskundigen uit het veld (experts) en tijdens een gezamenlijke bijeenkomst met deze deskundigen. Tevens wordt een werving gestart voor deelnemers aan het project

Fase 2: Uitvoering

Wanneer de werving en inventarisatie van 'best practices' is afgerond start de praktische uitvoering van het project binnen de geïnteresseerde gemeenten.
Hierbij worden de volgende stappen ondernomen:

Stap 1: een startbijeenkomst met alle deelnemers, waarin (op basis van gekozen knelpunten) de concrete projecten + algemene projectdoelen per gemeente worden vastgesteld:

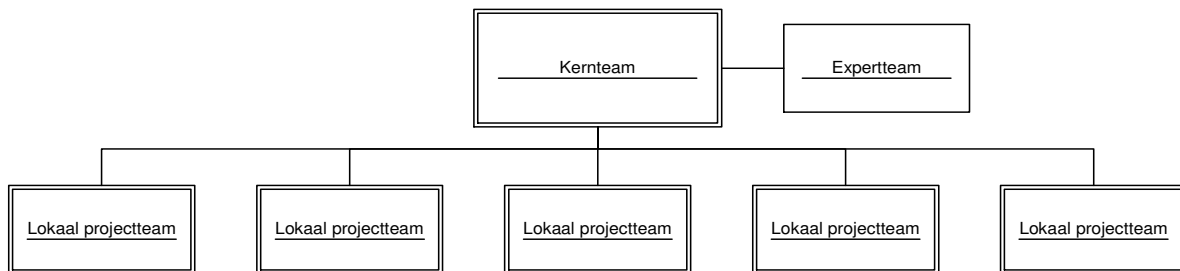
bv organiseren van 2 wekelijkse sportactiviteiten in de buurt, ja / nee ism de lokale jongeren, om betrokkenheid op de omgeving te verbeteren.

Stap 2: vormgeven van de projectorganisatie;

Coördinatie: NSA, met ondersteuning van experts (NISB, Mulierinstituut, Image, Utrecht, CIVIQ, VOérs uit de praktijk, allochtonen jongeren / org e.a.)

Zij adviseren en begeleiden de teams gedurende het project middels telefonische of schriftelijke feedback over de voortgang, geven ondersteuning bij het analyseren van gegevens, dragen ideeën aan en bezoeken de teams op locatie.

Lokale projectteams (werkgroepen) binnen de deelnemende gemeenten. Deze werkgroep kan bestaan uit: medewerker gemeente(sport/integratie), buurtwerker, sportvereniging, allochtone jongeren/ouders (belanghebbenden bij betrekken!)



Stap 3: NSA biedt op basis van literatuurstudie, onderzoek naar Good Practices, overleg met deskundigen, info aan t.a.v. projecten die reeds bestaan op dit gebied en wat essentieel is voor een grote kans van slagen.

Bv: overzicht GP

Randvoorwaarden voor succesvol project:

- draagvlak voor initiatief; geen eenmansactie
- behoefte / urgentie vaststellen
- samenwerking met anderen / werkgroep/projectorganisatie
- financiën: BOS-VWS-Integratie-Welzijnswerk-Provincie-NSA
- goede communicatie / informatie naar/met doelgroep: bv medewerking bekende allochtone sporters uit de wijk, etc.

Stap 4: Voor start van het project: 0 meting en vaststellen doel (% stijging);

Hierbij formuleren wat voor effect je wilt bereiken: bevorderen betrokkenheid op eigen omgeving, meer participatie aan buurt / sportactiviteiten - jongeren die mee-organiseren, minder overlast

Dit meetbaar maken: Meten = weten!

Dit gaan toetsen voor aanvang project, daarna % stijging vaststellen als definitief doel project.

Stap 5: Start organisatie activiteiten waarbij het meten van de resultaten een vast onderdeel is.

Bv: Aanpak activiteiten volgens succesfactoren en GP: indien dit niet zo gaat, doen van kleine interventies bv op gebied van werving deelnemers, invulling activiteiten, aanpak werving jongeren

Stap 6: Na veranderingen meten: is de verandering een succes? Dit geeft inzicht in resultaten; wat werkt, wat niet? = Info voor anderen!

Tussentijdse stappen in het projectjaar:

- 3 werkconferenties met de andere verenigingen, gemeentes (= het tijdelijk samenwerkingsverband): inspirerend, kennis delen
- Netwerkondersteuning; uitwisseling van ervaringen, voortgang (rapportages), leren van elkaar (meetmethodes, verbeterinterventies, en plannen vervolgacties (kleinschalige interventies die bij anderen een succes waren) staan hier centraal.
- Ondersteuning door deskundigen, adviseurs, op afstand of op locatie, email-systeem, etc.

Fase 3: Nazorg

In deze periode ligt de nadruk op het consolideren van de resultaten en verankeren ze van de aanpak in de werkwijze van de vereniging. Voor het borgen van de resultaten en het stellen van nieuwe doelen sturen de teams voortgangsrapportages naar het expertteam waarvan zij feedback en zo nodig begeleiding krijgen.

Looptijd

De looptijden van een project is afhankelijk van het aantal interventies dat uitgevoerd wordt. Afhankelijk van het onderwerp kunnen er in een jaar tussen de 4 en 8 kleine interventies (met bijbehorende meting) in een projectjaar plaatsvinden. De voordelen, contacten van deze methode lopen nog jaren door, hierdoor zijn de deelnemers van borging verzekerd.

Kosten: afhankelijk van opzet, inzet externen, aanpak; € 2000,- tot € 8000,- jaarbasis.

Actuele NSA-projecten volgens deze methodiek:

- Nieuwe jeugdsportclubs: bevorderen jeugdparticipatie en jeugdgerichtheid, door het samenstellen van een sportaanbod dat aansluit bij belevingswereld van (allochtone) jongeren 12-18.
- waardevolle sportparticipatie: bevorderen van participatie van allochtonen in de sportvereniging, en ht aanpakken van knelpunten die samenhangen met een hoog aantal leden van allochtone afkomst.
- drop-outs: 'Het binnen de deelnemende gemeenten / instellingen realiseren van een aantoonbare toename van het aantal VMBO leerlingen dat een actieve leefstijl heeft

Afsluitend:

Kortom: niet nieuw, wel uniek omdat;

- de combinatie van alle goede zaken uit reeds bestaande methoden, activiteiten, maakt deze aanpak uniek
- het lerend netwerk, verschillende gemeenten werken aan dezelfde problematiek, is uniek
- de oplossing van knelpunten wordt gerealiseerd door kleine veranderingen, kleine stapjes, waardoor het einddoel "vanzelf" bereikt wordt.

Met als gevolg: Win-Win-situaties: voor jongeren en voor gemeenten.